

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

19.11.2020.

Nr. 148

(prot. Nr.49, 1.p)

Par atļauju kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai elektroenerģijas ražošanas moduļiem

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2020.gada 15.septembrī saņēma akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”), 2020.gada 14.septembra iesniegumu Nr.2.5/2020/3326 ar lūgumu apstiprināt tiesības veikt kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi par Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas Nr.2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām (turpmāk – Regula) prasību piemērošanu esošajiem D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem saskaņā ar Regulas 4.panta 3.punktu, 38.pantu un 39.pantu. Saistībā ar Regulas prasību piemērošanu Regulators 2020.gada 30.oktobrī saņēma arī AS „Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 29.oktobra iesniegumu Nr.2.5/2020/3909 ar papildu informāciju un skaidrojumiem (turpmāk visi iesniegumi kopā – Iesniegums).

Regulators konstatē un secina

1. Regula nosaka prasības attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas ietaišu – sinhronu elektroenerģijas ražošanas moduļu, elektroenerģijas parka moduļu un atkrastes elektroenerģijas parka moduļu – tīkla pieslēgumu starpsavienotai sistēmai.
2. Saskaņā ar Regulas 4.panta 3.punktu, lai ņemtu vērā būtiskas un faktiskas izmaiņas apstākļos, piemēram, izmaiņas sistēmas prasībās, tostarp jaunu atjaunojamo energoresursu, viedtīklu, decentralizētās ražošanas vai pieprasījumureakcijas ieviešanu, pēc sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar Regulas 10.pantu attiecīgais pārvades sistēmas operators var ierosināt, lai attiecīgā regulatīvā iestāde vai attiecīgā gadījumā dalībvalsts Regulu piemēro arī esošiem elektroenerģijas ražošanas moduļiem. Šajā sakarā veic rūpīgu un pārredzamu kvantitatīvu izmaksu un ieguvumu analīzi saskaņā ar Regulas 38. un 39.pantu.
3. Saskaņā ar Regulas 4.panta 4.punktu un 38.panta 1.punktu pārvades sistēmas operators pirms kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzes veic kvalitatīvo izmaksu un ieguvumu salīdzinājumu un saņem apstiprinājumu no attiecīgās regulatīvās iestādes vai attiecīgā gadījumā dalībvalsts.

4. Atbilstoši Regulas 38.panta 1.punktam pārvades sistēmas operators kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi saskaņā ar 2.–5.punktu var sākt tikai tad, ja kvalitatīvais salīdzinājums rāda, ka paredzamie ieguvumi pārsniedz paredzamās izmaksas. Taču, ja konstatē, ka izmaksas būs augstas vai ieguvumi būs zemi, attiecīgais pārvades sistēmas operators novērtēšanu neturpina.
5. Saskaņā ar Iesniegumu procesu par Regulas prasību piemērošanu esošiem elektroenerģijas ražošanas moduļiem AS „Augstsprieguma tīkls” ir uzsākusi, ņemot vērā paredzamās būtiskās izmaiņas elektroenerģijas sistēmas darbībā, kas saistītas ar plānoto sinhronizāciju ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmu.
6. Sinhronizācija ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmu ir paredzēta 2025.gadā, un Regulas prasību piemērošanas process esošajiem elektroenerģijas ražošanas moduļiem ir jāveic līdz sinhronizācijas sākumam. Līdz ar sinhronizāciju ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmu pārvades sistēmas operatoram būs nepieciešami jauni palīgpakalpojumu veidi, īpaši tādi, kas saistīti ar frekvences regulēšanu, un esošajiem D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem būtu pilnīgi vai daļēji jāatbilst Regulā noteiktajām prasībām, lai pārvades sistēmas operatoram būtu iespēja saņemt tam nepieciešamos palīgpakalpojumus.
7. Atbilstoši Regulas 4.panta 4.punktam AS „Augstsprieguma tīkls” ir veikusi kvalitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi un aprēķinājusi izmaksas katram elektroenerģijas ražošanas moduļa tipam un sagaidāmos sociāli ekonomiskos ieguvumus 15 gadu laikā, ko sniegtu Regulas prasību piemērošana. Veiktajā analīzē secināts, ka kvantitatīvo ieguvumu un izmaksu analīzi ir ekonomiski pamatoti veikt esošajiem D tipa (jauda ≥ 15 megavati) elektroenerģijas ražošanas moduļiem. Aprēķinātās Regulas prasību ieviešanas izmaksas sinhronajiem moduļiem ir 106,61 milj. EUR un parka moduļiem 2,32 milj. EUR. Aprēķinātais sociāli ekonomiskais ieguvums sinhronajiem moduļiem ir 3681,10 milj. EUR un parka moduļiem 18,66 milj. EUR.
8. Saskaņā ar Iesniegumu atsevišķu Regulas prasību piemērošana prasa lielus kapitālieguldījumus, kas pārsniedz sociāli ekonomiskos ieguvumus no Regulas prasību ieviešanas. Ar kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi AS „Augstsprieguma tīkls” plāno noskaidrot, tieši kuru Regulas prasību piemērošana ir ekonomiski pamatota un ir ieviešama. AS „Augstsprieguma tīkls” neizslēdz iespēju, ka atsevišķiem elektroenerģijas ražošanas moduļiem būs jāpiemēro izņēmumi, ņemot vērā elektroenerģijas ražošanas moduļu tehnoloģiskās īpatnības vai nesamērīgus kapitālieguldījumus.
9. Izvērtējot AS „Augstsprieguma tīkls” sniegto informāciju, veikto kvalitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi un esošo D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļu ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas darbību, Regulatoram ir pamats pieņemt lēmumu par kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanas nepieciešamību esošajiem D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem.
10. Ievērojot, ka kvantitatīvās izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanā tiktu iesaistīti esošo D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļu īpašnieki, šāda analīze sniegtu skaidru priekšstatu par esošo moduļu spējām un nākotnē nepieciešamo kapitālieguldījumu apjomu Regulas prasību izpildē, kā arī elektroenerģijas ražošanas moduļu īpašnieku gatavību iesaistīties pārvades sistēmas operatoram nepieciešamo frekvences regulēšanas pakalpojumu nodrošināšanā sinhronizācijā ar Kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmu.

11. AS „Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2020.gada 19.novembra sēdē uzturēja Iesniegumā izteikto lūgumu un aicināja atļaut veikt kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi par Regulas prasību piemērošanu esošajiem D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas Nr.2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām 4.panta 4.punktu un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

atļaut veikt kvantitatīvo izmaksu un ieguvumu analīzi par Regulas prasību piemērošanu esošajiem D tipa elektroenerģijas ražošanas moduļiem saskaņā ar Regulas 4.panta 3.punktu, 38.pantu un 39.pantu.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU